

Suvestinė redakcija nuo 2020-07-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [116-4317](#), i. k. 1041010ISTA0IX-2327

Nauja redakcija nuo 2018-11-01:

Nr. [XIII-537](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11934

LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS IR TURTO APSAUGOS ĮSTATYMAS

2004 m. liepos 8 d. Nr. IX-2327
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja asmens ir turto apsaugos bendrąsias licencijuojamos veiklos sąlygas, licencijų išdavimo sąlygas (pagrindus), asmens ir turto apsaugą vykdančių apsaugininkų, apsaugos darbuotojų ir apsaugos darbuotojų stažuotojų teises ir pareigas, tarpvalstybinį grynųjų pinigų vežimą kelių transportu, fizinės prievartos bei šaunamųjų ginklų panaudojimo vykdant asmens ir turto apsaugą teisėtumo sąlygas ir šios veiklos valstybinę priežiūrą.

2. Šis įstatymas netaikomas specialaus statuso subjektų, išskyrus Lietuvos šaulių sąjungą, vykdomai asmens ir turto apsaugai.

3. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Įstatyme vartojamos sąvokos

1. **Apsaugininkas** – individualią veiklą vykdančias fizinis asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijęs teisę teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas klientams.

2. **Apsaugos darbuotojas** – asmenį ir turtą saugantis fizinis asmuo, įdarbintas apsaugininko arba apsaugos tarnybos.

3. **Apsaugos darbuotojas stažuotojas** – fizinis asmuo, siekiantis dirbti apsaugos darbuotoju, įdarbintas apsaugininko ar apsaugos tarnybos ir padedantis apsaugos darbuotojui saugoti asmenį ar turtą.

4. **Apsaugos tarnyba** – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, turintis teisę vykdyti šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytą veiklą.

5. **Apsaugos vadovas** – fizinis asmuo, atsakingas už apsaugos tarnybos licencijuojamos veiklos sąlygų laikymąsi.

6. **Asmens ir turto apsauga** – veikla, kuria saugomame objekte siekiama užtikrinti režimą, apsaugoti nuo kėsینimosi į fizinių asmenų gyvybę ir (ar) sveikatą, taip pat į fizinių ir (ar) juridinių asmenų turtą.

7. **Elektroninė apsauga** – saugomo objekto apsauga naudojant signalizacijos priemones, kai elektroninėmis priemonėmis gauti pranešimai apie signalizacijos suveikimą perduodami greitojo reagavimo ekipažui.

8. **Fizinė apsauga** – asmens ir turto apsauga, kai apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas yra saugomame objekte ir jį stebi naudodamas vaizdo ir (ar) signalizacijos priemones arba jų nenaudodamas.

9. **Fizinė prievarta** – fizinės jėgos ir (ar) specialiųjų priemonių naudojimas.

10. **Ginkluota asmens ir turto apsauga** – asmens ir turto apsauga turint teisę naudoti fizinę prievartą ir (ar) šaunamuosius ginklus.

11. **Greitojo reagavimo ekipažas** – apsaugininkas ir (ar) apsaugos darbuotojas (darbuotojai), reaguojantis (reaguojantys) į saugomų objektų, kuriuose vykdoma elektroninė

apsauga, signalizacijos suveikimą ar suteikiantis (suteikiantys) pagalbą kitiems asmenims ir turto apsaugą vykdantiems apsaugos darbuotojams, savo funkcijoms atlikti privalomai naudojantis (naudojantys) transporto priemonę, specialiąsias priemones ir (ar) šaunamuosius ginklus.

12. **Inkasavimas** – grynųjų pinigų, brangakmenių, tauriųjų metalų ir vertybinių popierių surinkimas iš asmenų jų veiklos ar gyvenamojoje vietoje ir pristatymas į banką ar kitą jų saugojimo vietą arba grynųjų pinigų, brangakmenių, tauriųjų metalų ir vertybinių popierių pristatymas iš banko ar kitos jų saugojimo vietos asmenims.

13. **Inkasavimo automobilis** – M, N ar O kategorijos transporto priemonė, naudojama inkasavimui atlikti.

14. **Kontroliuojantis asmuo** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi teisę išrinkti (paskirti) daugumą stebėtojų tarybos (valdybos) narių ar administracijos vadovą arba faktiškai kontroliuoja juridinio asmens priimamus sprendimus, arba turi kitų teisių, kurios leidžia daryti poveikį juridinio asmens valdymo organų sprendimams arba personalo sudėčiai.

15. **Leidimų režimas** – saugomo objekto savininko ar valdytojo nustatyta patekimo į šį objektą, buvimo jame ir išvykimo iš jo kontrolės tvarka, kai tikrinami darbuotojų pažymėjimai ar dokumentai, kuriais patvirtinama asmens tapatybė ar kita reikiama informacija, ir turimi daiktai, transporto priemonėse esantys kroviniai ir jų dokumentai.

16. **Neginkluota asmens ir turto apsauga** – asmens ir turto apsauga turint teisę naudoti fizinę prievartą.

17. **Režimo užtikrinimas** – apsaugininko ar apsaugos darbuotojo veiksmai, kuriais jis palaiko viešąją tvarką saugomame objekte ir (ar) užtikrina saugomo objekto savininko ar valdytojo nustatytą taisyklių laikymąsi.

18. **Saugomas asmuo** – klientas (fizinis asmuo), juridinio asmens, kitos organizacijos ar jos padalinio darbuotojas, lankytojas, kitas fizinis asmuo, kurių gyvybė ir (ar) sveikata yra saugoma pagal sutartį, licencijos turėtojo sudarytą su klientu, arba pagal juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio įsteigtos apsaugos tarnybos veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

19. **Saugomas objektas** – saugomas statinys, patalpa arba teritorija, juose ar už jų ribų esantis kilnojamasis daiktas, kuris saugomas pagal sutartį, sudarytą su klientu, arba pagal juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio įsteigtos apsaugos tarnybos veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

20. **Specialiosios priemonės** – apsaugininko ar apsaugos darbuotojo naudojamos priemonės: antrankiai, D kategorijos guminės, plastikinės ar metalinės lazdos, dujiniai ginklai, civilinėje apyvartoje leidžiami elektros šoko įtaisai, tarnybiniai šunys.

21. **Uždaras saugomas objektas** – objektas, kuriame veikia leidimų režimas, išskyrus komercinės paskirties objektus, kuriuose tenkinami visuomenės interesai ir į kuriuos gali būti ribojamas asmenų patekimas (kavinės, klubai, stadionai ir pan.).

22. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) Nr. 1214/2011, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme ir Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatyme.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI ASMENIMS, VYKDANTIEMS ASMENS IR TURTO APSAUGĄ, JŲ TEISĖS IR PAREIGOS

3 straipsnis. Reikalavimai ir apribojimai asmeniui, siekiančiam tapti apsaugininku, apsaugos vadovu, apsaugos darbuotoju ar apsaugos darbuotoju stažuotoju

1. Apsaugininku, apsaugos vadovu ir apsaugos darbuotoju gali būti asmuo, kuris:
  - 1) yra ne jaunesnis kaip 18 metų;
  - 2) atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus sveikatos reikalavimus;
  - 3) yra šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka įgijęs apsaugos darbuotojo kvalifikaciją.

2. Apsaugininku, apsaugos vadovu ir apsaugos darbuotoju negali būti asmuo:

1) serga sveikatos apsaugos ministro tvirtinamame sąraše nurodytomis ligomis ar turi šiame sąraše nurodytų sveikatos sutrikimų, dėl kurių negali tinkamai atlikti asmens ir turto apsaugos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1912](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00845

2) teismo sprendimu pripažintas ribotai veiksniu tam tikroje srityje;

3) per pastaruosius 3 metus teismo sprendimu atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už tyčinius smurtinius nusikaltimus pagal laidavimą ar dėl to, kad susitaikė su nukentėjusiu asmeniu;

4) per vienus metus nuo administracinio nurodymo įvykdymo dienos arba nuo dienos, kurią pasibaigė administracinės nuobaudos ar administracinio poveikio priemonės vykdymas, pakartotinai padaręs administracinį nusižengimą būdamas apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

5) turintis neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

6) kuriam Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymo nustatyta tvarka taikomi teismo įpareigojimai ar per pastaruosius 5 metus Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymo nustatyta tvarka buvo skirtas vienas ar keli teismo įpareigojimai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3079](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14354

7) buvęs apsaugininku ar apsaugos darbuotoju, kurio pažymėjimo galiojimas buvo panaikintas už šio įstatymo ar kitų su asmens ir turto apsauga susijusių teisės aktų pažeidimus, jeigu nuo pažymėjimo galiojimo panaikinimo nėra praėję 3 metai;

8) apie kurį policija turi duomenų, kad jis ar jo veikla kelia grėsmę kitų asmenų ar savo gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai, visuomenės ar Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui.

3. Apsaugos darbuotoju stažuotoju gali būti priimtas asmuo, gavęs teigiamą apsaugos darbuotojo ir tarptautinius inkasatoriaus pažymėjimus išduodančios įstaigos sprendimą dėl apsaugos darbuotojo pažymėjimo išdavimo, tol, kol bus išduotas apsaugos darbuotojo pažymėjimas, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesius.

4. Apsaugos darbuotoju stažuotoju negali būti asmuo:

1) kuris neatitinka šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytų reikalavimų;

2) kuriam taikomi šio straipsnio 2 dalyje nustatyti apribojimai.

5. Apsaugos darbuotojas stažuotojas gali pradėti dirbti tik turėdamas darbdavio išduotą darbo pažymėjimą. Darbo pažymėjime nurodoma: apsaugos darbuotojo stažuotojo pareigos, vardas ir pavardė, darbdavio pavadinimas, darbo sutarties sudarymo data ir numeris.

6. Apsaugininkams ir apsaugos darbuotojams, vykdančioms ginkluotą asmens ir turto apsaugą, papildomai taikomi Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme nustatyti nepriekaištingos reputacijos reikalavimai.

4 straipsnis. Reikalavimai ir apribojimai kontroliuojančiam asmeniui

1. Apsaugos tarnyba gali būti juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, kurių kontroliuojančiam asmeniui netaikomi šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatyti apribojimai. Šis reikalavimas kontroliuojančiam asmeniui netaikomas tuo atveju, kai juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys siekia gauti šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą licenciją.

2. Kontroliuojančiu asmeniu, kuris yra fizinis asmuo, negali būti asmuo:

1) kuriam taikomi šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3, 5, 6, 7 ir 8 punktuose nustatyti apribojimai;

2) buvęs apsaugos tarnybos, kuriai licencijos užsiimti šio įstatymo nustatyta licencijuojama veikla galiojimas buvo panaikintas už licencijuojamos veiklos pažeidimus, apsaugos vadovas, kontroliuojantis asmuo, jeigu nuo licencijos galiojimo panaikinimo nėra praėję 3 metai.

3. Kontroliuojančiu asmeniu, kuris yra juridinis asmuo, negali būti asmuo:

1) jeigu bent vienas iš šio juridinio asmens kontroliuojančių asmenų yra buvęs apsaugos tarnybos, kuriai licencijos užsiimti šio įstatymo nustatyta licencijuojama veikla galiojimas buvo panaikintas už licencijuojamos veiklos pažeidimus, apsaugos vadovu, kontroliuojančiu asmeniu, jeigu nuo licencijos galiojimo panaikinimo nėra praėję 3 metai;

2) turintis neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

3) kuriam buvo neišduota licencija užsiimti šio įstatymo nustatyta licencijuojama veikla ar licencijos užsiimti šio įstatymo nustatyta licencijuojama veikla galiojimas buvo panaikintas dėl suklastotų ar netikrų dokumentų pateikimo ir nuo to laiko nepraėjo 3 metai.

5 straipsnis. Apsaugininkų, apsaugos darbuotojų ir apsaugos darbuotojų stažuotojų teisės

1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas, vykdydamas asmens ir turto apsaugos funkcijas, taip pat apsaugos darbuotojas stažuotojas, dirbdamas kartu su apsaugininku arba apsaugos darbuotoju, turi teisę:

1) sulaikyti įtariamą teisės pažeidėją, užklyptą darant administracinį nusižengimą ar nusikalstamą veiką, susijusią su saugomu objektu arba asmeniu, ar tuoj po to;

2) saugomame objekte, kuriame galioja leidimų režimas, tikrinti asmens dokumentus ir nustatyti asmens tapatybę, tikrinti asmenų turimus daiktus, taip pat tikrinti transporto priemonėse esančius krovinius ir jų dokumentus;

3) užtikrindamas režimą saugomame objekte ir turėdamas duomenų, leidžiančių įtarti, kad rengiamas, daromas ar padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veika, paprašyti įtariamo teisės pažeidėjo parodyti su savimi turimus daiktus ir, gavus jo žodinį ar rašytinį sutikimą, juos apžiūrėti;

4) kliento ar juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio, įsteigusio apsaugos tarnybą, valdymo organo rašytiniu pavedimu neįleisti į saugomą objektą kitų asmenų, išskyrus asmenis, kurie turi įstatymų nustatytą teisę patekti į objektą;

5) neleisti į saugomus objektus, kuriuose jis užtikrina režimą, asmenų, įtariamų bandant įsinešti uždraustus daiktus, atsisakiusių parodyti su savimi turimus daiktus ar nesilaikančių nustatytų patekimo į saugomą objektą taisyklių, taip pat išvesdinti iš saugomų objektų asmenis, pažeidusius tvarką ar nesilaikančius objekto savininko ar valdytojo nustatytų patekimo ir buvimo saugomame objekte taisyklių.

2. Asmenims, neturintiems apsaugininko, apsaugos darbuotojo ar apsaugos darbuotojo stažuotojo statuso, draudžiama naudotis šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis teisėmis ir dėvėti aprangą su apsaugos tarnybos pavadinimu ir skiriamaisiais ženklais arba aprangą su užrašu „Apsauga“.

6 straipsnis. Apsaugininkų, apsaugos darbuotojų ir apsaugos darbuotojų stažuotojų pareigos

1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas, vykdydamas asmens ir turto apsaugos funkcijas, privalo:

1) nedelsdamas pranešti policijai, kai įtariama, kad rengiamas, daromas ar padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veika;

2) jeigu saugomame objekte ar prieš saugomą asmenį padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veika, apsaugoti įvykio vietą, imtis priemonių liudytojams nustatyti;

3) suteikti pagalbą asmenims, sulaikantiems įtariamus teisės pažeidėjus, kiek tai netrukdo atlikti tiesioginių pareigų;

4) panaudojęs šaunamąjį ginklą ar fizinę prievartą, prireikus suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems;

5) nedelsdamas pranešti policijai apie tai, kad panaudojo šaunamąjį ginklą ar fizinę prievartą, kai dėl to žuvo žmogus arba jam buvo sutrikdyta sveikata ar padaryta turtinė žala;

6) vykdomas į įvykio vietą dėl suveikusios signalizacijos saugomuose objektuose, kuriuose vykdoma elektroninė apsauga, ar suteikti pagalbos kitiems asmens ir turto apsaugą vykdančioms apsaugos darbuotojams, taip pat inkasavimo metu įjungti transporto priemonės oranžinį švyturėlį;

7) dėvėti aprangą su aiškiai matomais apsaugos tarnybos pavadinimu ir skiriamaisiais ženklais arba aprangą su užrašu „Apsauga“. Per tarptautinius renginius, kurių metu vykdoma asmens ir turto apsauga, gali būti dėvima apranga su užrašais užsienio kalbomis. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, kai saugomas konkretus fizinis asmuo ar vykdomas tarpvalstybinis grynųjų pinigų vežimas kelių transportu iš vienos dalyvaujančiosios valstybės narės į kitą Reglamente (ES) Nr. 1214/2011 nustatytais sąlygomis;

8) pasibaigus apsaugos darbuotojo pažymėjimo galiojimo laikui, nedelsdamas grąžinti apsaugos darbuotojo pažymėjimą jį išdavusiai įstaigai.

2. Apsaugos darbuotojas stažuotojas turi šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytas apsaugos darbuotojo pareigas. Apsaugos darbuotojas stažuotojas, panaudojęs fizinę prievartą, prireikus privalo suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems.

3. Apsaugos darbuotojas stažuotojas darbo metu privalo dėvėti aprangą su aiškiai matomais apsaugos tarnybos pavadinimu ir skiriamaisiais ženklais, užrašu ar kortele „Stazuotojas“.

III SKYRIUS ASMENS IR TURTO APSAUGOS LICENCIJAVIMO PAGRINDAI

7 straipsnis. Licencijuojama asmens ir turto apsauga

1. Licencijuojama ši veikla:

- 1) fizinė apsauga;
- 2) elektroninė apsauga;
- 3) leidimų režimo vykdymas;
- 4) ginkluota asmens ir turto apsauga;
- 5) režimo užtikrinimas;
- 6) inkasavimo vykdymas;
- 7) tarpvalstybinis grynųjų pinigų vežimas kelių transportu.

2. Be licencijos šio straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla užsiimti draudžiama, išskyrus atvejus, kai uždaruose saugomuose objektuose vykdoma neginkluota asmens ir turto apsauga, nurodyta šio straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose.

8 straipsnis. Bendrosios asmens ir turto apsaugos licencijavimo nuostatos

1. Licencijų rūšys:

- 1) licencija vykdyti asmens ir turto apsaugą;
- 2) licencija teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas;
- 3) tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo licencija.

2. Licencijas, nurodytas šio straipsnio 1 dalyje, išduoda Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

3. Licencija vykdyti asmens ir turto apsaugą suteikia teisę užsiimti šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose nurodyta licencijuojama veikla juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio, įsteigusio apsaugos tarnybą, veiklai naudojamuose objektuose ir saugoti šio juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio asmenis ir turtą.

4. Licencija teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas suteikia teisę teikti šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose nurodytas licencijuojamos veiklos paslaugas klientams ir (ar) užsiimti šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose nurodyta licencijuojama veikla juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio, įsteigusio apsaugos tarnybą, veiklai naudojamuose objektuose, saugoti šio juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio asmenis ir turtą.

5. Tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo licencija suteikia teisę vykdyti tarpvalstybinį grynųjų pinigų vežimą kelių transportu iš vienos dalyvaujančiosios valstybės narės į kitą Reglamente (ES) Nr. 1214/2011 nustatytais sąlygomis.

6. Licencijos turėtojas teikti ginkluotos asmens ir turto apsaugos paslaugas ar vykdyti asmens ir turto apsaugą su šaunamaisiais ginklais gali tik teisės aktų nustatyta tvarka gavęs leidimą nešiotis ar laikyti ginklus.

7. Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklės tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

9 straipsnis. Bendrosios licencijų išdavimo nuostatos

1. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas licencijas turi teisę gauti juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, kurie atitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją taip pat turi teisę gauti fiziniai asmenys, kurie atitinka šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus ir kuriems netaikomi šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti apribojimai.

2. Fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, norintys gauti šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą licenciją, (toliau – pareiškėjas) licenciją išduodančiai institucijai tiesiogiai, per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per Policijos elektroninių paslaugų sistemą (toliau – PEPS) arba per kontaktinį centrą pateikia Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytus ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka įformintus dokumentus.

3. Licencija išduodama arba motyvuotas atsisakymas išduoti licenciją pateikiamas ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo visų Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytų ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka įformintų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, gavimo licenciją išduodančioje institucijoje dienos, išskyrus šio straipsnio 7 dalyje nustatyta atvejį. Jeigu pareiškėjas ar jo įgaliotas atstovas per 40 darbo dienų nuo visų Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytų ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka įformintų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, gavimo licenciją išduodančioje institucijoje dienos negauna jokio atsakymo, laikoma, kad licencija yra išduota.

4. Licenciją išduodanti institucija, gavusi visus Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytus ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka įformintus dokumentus, reikalingus licencijai išduoti, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas išsiunčia pareiškėjui ar jo įgaliotam asmeniui patvirtinimą, kad visi tinkamai įforminti dokumentai, reikalingi licencijai išduoti, gauti. Patvirtinime taip pat nurodomas terminas, per kurį išduodama licencija, atsisakymo išduoti licenciją apskundimo tvarka ir terminai. Nustačiusi, kad pateiktame prašyme nurodyti ne visi būtini duomenys arba pateikti ne visi ar netinkamai įforminti dokumentai, kurių reikia licencijai išduoti, licenciją išduodanti institucija per 5 darbo dienas nuo tokių dokumentų gavimo dienos praneša pareiškėjui ar jo įgaliotam atstovui apie būtinybę per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos ištaisyti šiuos trūkumus ir apie tai, kad terminas licencijai išduoti skaičiuojamas nuo visų Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytų ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka įformintų dokumentų pateikimo dienos.

5. Licenciją išduodanti institucija, gavusi visus Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytus ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka įformintus dokumentus, reikalingus šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytoms licencijoms išduoti, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas išsiunčia paklausimą Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui (toliau – Valstybės saugumo departamentas) dėl informacijos, ar asmuo ir jo veikla nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui. Informaciją, ar asmuo ir jo veikla nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, licenciją išduodančiai institucijai Valstybės saugumo departamentas pateikia ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo paklausimo gavimo dienos.

6. Licencija turi būti patikslinta (papildyta), jeigu pasikeičia bent vienas juridinio asmens, kitos organizacijos, jos padalinio (pavadinimas, teisinė forma, kodas) ar fizinio asmens (vardas, pavardė, asmens kodas), kuris verčiasi licencijuojama veikla, rekvizitas. Tokiu atveju licencijos turėtojas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo duomenų pasikeitimo dienos turi pateikti licenciją išdavusiai institucijai prašymą patikslinti (papildyti) išduotą licenciją, turimą licencijos originalą (dublikatą), jeigu licencija buvo išduota popierine forma, ir dokumentus, patvirtinančius pasikeitusius duomenis. Licenciją išdavusi institucija per 10 darbo dienų nuo nurodytų dokumentų gavimo dienos išduoda naują licenciją su patikslintais (papildytais) rekvizitais.

7. Licencijos vykdyti asmens ir turto apsaugą turėtojas, pageidaujantis teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas, privalo pasikeisti turimą licenciją į licenciją teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas. Licencija teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas išduodama arba motyvuotas atsisakymas išduoti licenciją priimamas ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo visų Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytų ir šių taisyklių nustatyta tvarka įformintų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, pateikimo dienos. Išdavus licenciją teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas, licencijos turėtojo turėtos licencijos vykdyti asmens ir turto apsaugą galiojimas panaikinamas.

8. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytos licencijos išduodamos neterminuotam laikui. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta licencija išduodama 5 metų laikotarpiui.

9. Išduodamos licencijos gali būti ir popierinės, ir elektroninės formos.

10 straipsnis. Atsisakymas išduoti licenciją

1. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas licencijas išduoti atsisakoma, jeigu:

1) pateiktas neišsamus prašymas arba pateikti ne visi dokumentai ar informacija, reikalingi licencijai išduoti, ir šie trūkumai nepašalinami per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą;

2) licencijai gauti pateikta klaidinga informacija, suklastoti ar netikri dokumentai.

2. Licenciją teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas taip pat išduoti atsisakoma, jeigu fizinis asmuo, pageidaujantis tapti apsaugininku, neatitinka šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų ir (ar) jam taikomi šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti apribojimai.

3. Licenciją teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas taip pat išduoti atsisakoma, jeigu kontroliuojančiam asmeniui taikomi šio įstatymo 4 straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatyti apribojimai.

4. Tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo licenciją taip pat išduoti atsisakoma, jeigu neįvykdytos Reglamento (ES) Nr. 1214/2011 4 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos.

11 straipsnis. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą

1. Jeigu licencijos turėtojas nevykdo ar netinkamai vykdo šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytas bendrąsias licencijos turėtojo pareigas, licenciją išduodanti institucija (išskyrus šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose numatytus atvejus, kai licencijos galiojimas sustabdomas nedelsiant) įspėja licencijos turėtoją apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą. Pranešimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą licencijos turėtojui gali būti pateiktas tiesiogiai, per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per PEPS arba per kontaktinį centrą.

2. Licencijos turėtojas, įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, turi pašalinti licencijuojamos veiklos pažeidimus per licenciją išduodančios institucijos nustatytą ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų ir ne ilgesnę kaip 2 mėnesiai terminą. Pašalinęs pažeidimus, licencijos turėtojas turi nedelsdamas raštu apie tai informuoti licenciją išduodančią instituciją, kuri patikrina, ar pažeidimai pašalinti ir kokių veiksmų imtasi, kad šie pažeidimai nepasikartotų.

3. Jeigu licencijuojamos veiklos pažeidimas nepašalinamas dėl nepriklausančių nuo licencijos turėtojo aplinkybių, licenciją išduodanti institucija turi teisę terminą pažeidimams pašalinti pratęsti ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu to motyvuotai prašo licencijos turėtojas.

12 straipsnis. Licencijos galiojimo sustabdymas

1. Licencijos galiojimas yra sustabdomas, jeigu:

1) licencijos turėtojas neturi galiojančio civilinės atsakomybės draudimo, padengiančio žalą, padaromą trečiųjų šalių gyvybei ir turtui;

2) apsaugininkas neperlaiko egzamino šio įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje numatytu atveju;

3) paaiškėja, kad kontroliuojančiam asmeniui taikomi šio įstatymo 4 straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatyti apribojimai. Šio punkto reikalavimas netaikomas apsaugos tarnybai, turinčiai šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą licenciją;

4) licencijos turėtojas, įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą nepašalina licencijuojamos veiklos pažeidimų.

2. Licencijos turėtojas, kurio licencijos galiojimas sustabdytas, turi pašalinti licencijuojamos veiklos pažeidimus per licenciją išduodančios institucijos nustatytą ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų ir ne ilgesnę kaip 2 mėnesiai terminą.

3. Licencijos turėtojui, per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą pateikus dokumentus, įrodančius, kad licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai pašalinti, licenciją išduodančios institucijos sprendimu nedelsiant, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo dokumentų, įrodančių, kad licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai pašalinti, gavimo licenciją išduodančioje institucijoje dienos licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas.

13 straipsnis. Licencijos galiojimo panaikinimas

1. Licencijos galiojimas panaikinamas, jeigu:

- 1) licencijos turėtojas pateikia prašymą panaikinti licencijos galiojimą;
- 2) licencijos turėtojui vietoj turėtos licencijos vykdyti asmens ir turto apsaugą išduodama licencija teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas;
- 3) licencijos turėtojas – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys – likviduotas;
- 4) licencijos turėtojo veikla kelia grėsmę visuomenės ar Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui;

5) licencijos turėtojas, kuris įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą arba kurio licencijos galiojimas buvo sustabdytas, per vienus metus nuo pranešimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą gavimo arba licencijos galiojimo sustabdymo dienos trečią kartą padaro licencijuojamos veiklos pažeidimą, už kurį šiame įstatyme nustatytas įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimo sustabdymas;

6) licencijos turėtojas, kurio licencijos galiojimas buvo sustabdytas, per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą nepašalina licencijuojamos veiklos pažeidimų ir nuo licencijos galiojimo sustabdymo praėjo vieni metai;

7) licencija gauta pateikus žinomai klaidingą informaciją, suklastotus ar netikrus dokumentus;

8) per vienus metus licencijos turėtojo apsaugos darbuotojai, vykdydami apsaugos funkcijas, tris ar daugiau kartų neteisėtai panaudoja šaunamuosius ginklus ar fizinę prievartą, o apsaugos darbuotojai stažuotojai, vykdydami apsaugos funkcijas, tris ar daugiau kartų neteisėtai panaudoja fizinę prievartą;

9) per vienus metus nuo administracinio nurodymo įvykdymo dienos arba nuo dienos, kurią pasibaigė administracinės nuobaudos ar administracinio poveikio priemonės vykdymas, licencijos turėtojas pakartotinai nubaustas už nelegalų asmenų įdarbinimą apsaugos darbuotojais arba licencijos turėtojui įsigaliojo apkaltinamasis teismo nuosprendis už Lietuvos Respublikoje nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių, įdarbintų apsaugos darbuotojais, darbą;

10) licencijos turėtojas – fizinis asmuo – miršta;

11) licencijos turėtojas, kurio licencijos galiojimas sustabdytas, vykdo licencijuojamą veiklą.

2. Apsaugininkui išduotos licencijos teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas galiojimas taip pat panaikinamas, jeigu jam taikomi šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti apribojimai.

3. Sprendimas panaikinti licencijos galiojimą įsigalioja iš karto jį priėmus. Panaikinus licencijos galiojimą, licenciją išduodanti institucija nedelsdama praneša licencijos turėtojui ir policijos įstaigai, kurios veiklos teritorijoje yra licencijos turėtojo buveinė ar gyvenamoji vieta, licencijos galiojimo panaikinimo priežastis ir datą. Popierinė licencija, kurios galiojimas panaikintas, turi būti grąžinta licenciją išduodančiai institucijai per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie licencijos galiojimo panaikinimą gavimo dienos.

4. Licencija laikoma negaliojančia įsiteisėjus teismo nuosprendžiui, kuriuo licencijos turėtojui atimta teisė užsiimti licencijoje nurodyta veikla.

14 straipsnis. Bendrosios licencijų turėtojų pareigos

1. Licencijos turėtojas privalo:

1) prieš pradėdamas vykdyti licencijuojamą veiklą apdrausti savo civilinę atsakomybę civilinės atsakomybės draudimu, padengiančiu žalą, padaromą trečiųjų šalių gyvybei ir turtui, ir užtikrinti, kad draudimas galiotų nepertraukiamai visą veiklos vykdymo laikotarpį. Draudimo suma dėl vieno įvykio Lietuvos Respublikos teritorijoje, nepaisant to, kiek yra nukentėjusių trečiųjų asmenų, yra 300 000 eurų dėl žalos asmeniui (tarp jų 5 000 eurų dėl neturtinės žalos) ir turtui;

2) ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų vasario 1 dienos pateikti policijos įstaigai, kurios veiklos teritorijoje yra licencijos turėtojo buveinė ar gyvenamoji vieta, kiekvienais praėjusiais kalendoriniais metais vykdytos asmens ir turto apsaugos ataskaitą, kurios formą nustato licenciją išduodanti institucija, arba pranešimą, kad asmens ir turto apsaugos veikla nebuvo vykdoma;

3) licenciją išduodančios institucijos ar šio įstatymo 27 straipsnyje nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos, atliekančios asmens ir turto apsaugos priežiūrą, prašymu per nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą raštu pateikti reikalaujamą informaciją ir duomenis, susijusius su licencijuojama veikla;

4) sudaryti sąlygas įstatymų įgaliotų institucijų pareigūnams tikrinti licencijuojamą veiklą;

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka per 3 darbo dienas informuoti šio įstatymo 27 straipsnyje nurodytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją, atliekančią asmens ir turto apsaugos priežiūrą, apie priimtą į darbą apsaugos darbuotoją ar apsaugos darbuotoją stažuotoją, iki jiems pradėdant vykdyti asmens ir turto apsaugos funkcijas;

6) Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka per 3 darbo dienas informuoti šio įstatymo 27 straipsnyje nurodytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją, atliekančią asmens ir turto apsaugos priežiūrą, apie atleistą apsaugos darbuotoją ar apsaugos darbuotoją stažuotoją;

7) užtikrinti, kad apsaugos darbuotojai ir apsaugos darbuotojai stažuotojai tinkamai atliktų jiems šiame įstatyme nustatytas pareigas;

8) nedelsdamas pranešti šio įstatymo 27 straipsnyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai, atliekančiai asmens ir turto apsaugos priežiūrą, apie apsaugos vadovą, apsaugos darbuotoją, apsaugos darbuotoją stažuotoją ar kontroliuojantį asmenį, sužinojus, kad jiems atsirado šiame įstatyme nustatytų apribojimų. Šio punkto reikalavimai pranešti apie kontroliuojantį asmenį netaikomi apsaugos tarnyboms, turinčioms šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą licenciją;

9) užtikrinti tokią apsaugos darbuotojų ir apsaugos darbuotojų stažuotojų profesinę kvalifikaciją, kad jie galėtų tinkamai įgyvendinti jiems suteiktas teises ir pareigas.

2. Apsaugos tarnyba taip pat privalo:

1) prieš pradėdama vykdyti asmens ir turto apsaugą paskirti apsaugos vadovą. Per 3 darbo dienas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka informuoti šio įstatymo 27 straipsnyje nurodytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją, atliekančią asmens ir turto apsaugos priežiūrą, apie priimtą ar atleistą apsaugos vadovą;

2) pasikeitus kontroliuojančiam asmeniui, apie tai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti licenciją išdavusiai institucijai. Licenciją išdavusi institucija per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos atlieka patikrinimą ir informuoja apsaugos tarnybą, ar kontroliuojančiam asmeniui nėra taikomi šio įstatymo 4 straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatyti apribojimai. Šio punkto reikalavimai netaikomi apsaugos tarnyboms, turinčioms šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą licenciją.

3. Licencijos turėtojui draudžiama:

1) naudoti asmens ir turto apsaugai transporto priemones, pažymėtas skiriamaisiais ženklais, panašiais į valstybės institucijų naudojamų specialiųjų transporto priemonių skiriamuosius ženklus, ar panašiai nudažytas;

2) asmenį, išdirbusį pas licencijos turėtoją apsaugos darbuotoju stažuotoju 6 mėnesius, pakartotinai įdarbinti apsaugos darbuotoju stažuotoju anksčiau kaip po vieno metų nuo apsaugos darbuotojo stažuotojo atleidimo dienos;

3) pavesti kitam asmeniui ar jį įgalioti užsiimti licencijoje nurodyta veikla arba perleisti jam šią teisę.

IV SKYRIUS

LICENCIJUOJAMOS VEIKLOS VYKDYMO PAGRINDAI

15 straipsnis. Užsienio valstybių apsaugos tarnybų, kitų subjektų ir fizinių asmenų, turinčių licencijas užsiimti asmens ir turto apsauga kitose Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse, veikla Lietuvos Respublikoje

1. Užsienio valstybių apsaugos tarnybų, kitų subjektų ir fizinių asmenų, turinčių licencijas užsiimti asmens ir turto apsauga kitose Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse, veikla Lietuvos Respublikoje leidžiama, jeigu ji yra susijusi su į Lietuvos Respubliką atvykstančių, iš jos išvykstančių, vykstančių per Lietuvos Respubliką tranzitu asmenų gyvybės, sveikatos ir turto ar įvežamų, išvežamų, gabenamų tranzitu krovinių apsauga, trunkančia ne ilgiau kaip 3 mėnesius per kalendorinius metus. Šių užsienio valstybių apsaugos tarnybų, kitų subjektų apsaugos darbuotojams ir fiziniams asmenims, turintiems licencijas užsiimti asmens ir turto apsauga, kitose Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse išduotos profesinės licencijos ar profesiniai leidimai nešiotis ginklą pripažįstami Lietuvos Respublikoje.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai privalo ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki ketinamos vykdyti Lietuvos Respublikoje asmens ir turto apsaugos pradžios Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nurodytą informaciją apie ketinamą Lietuvos Respublikoje vykdyti asmens ir turto apsaugą.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija gali uždrausti vykdyti šiame straipsnyje nurodytą asmens ir turto apsaugą, jeigu ji keltų grėsmę valstybės, visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai.

16 straipsnis. Tarpvalstybinis grynųjų pinigų vežimas kelių transportu

1. Tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo licencijos, išduotos Reglamente (ES) Nr. 1214/2011 nustatytais sąlygomis, turėtojas ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki planuojamo vykdyti tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai Reglamento (ES) Nr. 1214/2011 12 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie ketinamą vykdyti tarpvalstybinį grynųjų pinigų vežimą Lietuvos Respublikoje.

2. Užsienio valstybių, kurios yra Europos Sąjungos valstybės narės ir kurių valiuta yra euras, grynųjų pinigų vežimo apsaugos darbuotojams išduotos profesinės licencijos ar profesiniai leidimai nešiotis ginklą pripažįstami Lietuvos Respublikoje.

17 straipsnis. Asmenų sulaikymas ir perdavimas policijai

1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas, taip pat apsaugos darbuotojas stažuotojas, dirbdamas kartu su apsaugininku ar apsaugos darbuotoju, gali sulaikyti įtariamą teisės pažeidėją, užkluptą darant administracinį nusižengimą ar nusikalstamą veiką, susijusią su saugomu objektu arba asmeniu, ar tuoj po to. Įtariamo teisės pažeidėjo sulaikymo metu fizinė prievarta ar šaunamasis ginklas prieš įtariamą teisės pažeidėją gali būti panaudotas tik šio įstatymo VI skyriuje numatytais atvejais ir laikantis nustatytų fizinės prievartos ir šaunamųjų ginklų panaudojimo bendrųjų sąlygų.

2. Apie sulaikytą įtariamą teisės pažeidėją nedelsiant turi būti informuota policija ir jai atvykus sulaikytas įtariamasis teisės pažeidėjas perduodamas policijai įvykio vietoje.

3. Sulaikytą įtariamą teisės pažeidėją greitojo reagavimo ekipažas turi pristatyti į artimiausią policijos komisariatą, jeigu sulaikytas įtariamasis teisės pažeidėjas neperduodamas policijai įvykio vietoje.

18 straipsnis. Tarnybinių šunų naudojimas

1. Tarnybinius šunis leidžiama naudoti tik uždariems objektams saugoti.

2. Režimui užtikrinti ir greitojo reagavimo ekipažuose tarnybinius šunis naudoti draudžiama.

19 straipsnis. Režimo užtikrinimas masinių renginių metu

1. Licencijos turėtojas užtikrinti režimą masinių renginių metu gali tik su policijos įstaiga, kurios veiklos teritorijoje įvyks masinis renginys, suderinęs režimo užtikrinimo planą. Policijos įstaigai, kurios veiklos teritorijoje įvyks masinis renginys, režimo užtikrinimo planas turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki masinio renginio pradžios. Režimo užtikrinimo plane turi būti nurodytos apsaugininkų ar apsaugos darbuotojų pajėgos ir priemonės, nustatyti kontaktai su policijos įstaiga, kurios veiklos teritorijoje įvyks masinis renginys, galimas policijos pareigūnų ir apsaugininkų ar apsaugos darbuotojų užduočių pasiskirstymas, numatytas atsakingas už saugumą masinio renginio metu asmuo, numatytos prevencinės viešosios režimo užtikrinimo priemonės (apsvaigusiu asmenų kontrolė, draudžiamų įsinešti daiktų patikra ir pan.), kitos režimo užtikrinimo priemonės, atsižvelgiant į konkretaus masinio renginio specifiką.

2. Įleidžiant asmenis į saugomą objektą masinio renginio metu rašytinių sutikimų dėl asmens apžiūros nereikia. Jeigu asmuo atsisako būti apžiūretas ar parodyti su savimi turimus daiktus, jis į saugomą objektą neįleidžiamas.

3. Asmens apžiūrą gali atlikti tik tos pačios lyties asmuo.

4. Režimo užtikrinimo masinių renginių metu planų rengimo ir derinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

20 straipsnis. Bendrieji inkasavimo reikalavimai

1. Inkasavimą gali vykdyti apsaugininkai ir apsaugos darbuotojai, turintys ne mažesnę kaip 2 metų apsaugininko ar apsaugos darbuotojo darbo patirtį.

2. Inkasuoti galima tik su inkasavimo automobiliu, kuriam yra išduotas inkasavimo pažymėjimas.

3. Inkasavimo pažymėjimų išdavimo, galiojimo panaikinimo ir naudojimo tvarką ir inkasavimo automobiliams taikomus reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Inkasavimo pažymėjimas išduodamas ar motyvuotas atsisakymas išduoti inkasavimo pažymėjimą licencijos turėtojui, pageidaujanti gauti inkasavimo pažymėjimą, pateikiamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų Inkasavimo pažymėjimų išdavimo, galiojimo panaikinimo ir naudojimo tvarkos apraše nurodytų dokumentų gavimo inkasavimo pažymėjimus išduodančioje įstaigoje dienos. Dokumentai, reikalingi norint gauti inkasavimo pažymėjimą, inkasavimo pažymėjimus išduodančiai įstaigai gali būti pateikti tiesiogiai, per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per PEPS arba per kontaktinį centrą.

5. Inkasavimo pažymėjimas neišduodamas, jeigu:

1) pateiktas neišsamus prašymas arba pateikti ne visi dokumentai ar informacija, reikalingi inkasavimo pažymėjimui išduoti, ir šie trūkumai nepašalinami per inkasavimo pažymėjimus išduodančios įstaigos nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą;

2) inkasavimo pažymėjimui gauti pateikta klaidinga informacija, suklastoti ar netikri dokumentai;

3) nustatoma, kad transporto priemonė, kuria planuojama inkasuoti, neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytų reikalavimų;

4) nustatoma, kad licencijos turėtojas nėra transporto priemonės, kuria planuojama inkasuoti, teisėtas valdytojas.

6. Nustačius, kad inkasavimo automobilis neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytų reikalavimų, inkasavimo pažymėjimo galiojimas sustabdomas ir nustatomas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas nustatytiems trūkumams pašalinti.

7. Licencijos turėtojui per inkasavimo pažymėjimus išduodančios įstaigos nustatytą terminą pateikus dokumentus, įrodančius, kad trūkumai, dėl kurių inkasavimo pažymėjimo galiojimas buvo sustabdytas, pašalinti, inkasavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikinamas nedelsiant, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo dokumentų, įrodančių, kad trūkumai, dėl kurių inkasavimo pažymėjimo galiojimas buvo sustabdytas, pašalinti, gavimo inkasavimo pažymėjimus išduodančioje įstaigoje dienos.

8. Inkasavimo pažymėjimo galiojimas panaikinamas, jeigu:

1) nustatoma, kad inkasavimo pažymėjimui gauti buvo pateikta klaidinga informacija, suklastoti ar netikri dokumentai;

2) nustatoma, kad inkasavimo pažymėjimas buvo panaudotas neteisėtai;

3) trūkumai, dėl kurių inkasavimo pažymėjimo galiojimas buvo sustabdytas, nepašalinami per inkasavimo pažymėjimus išduodančios įstaigos nustatytą terminą;

4) inkasavimo pažymėjimo turėtojas pateikia prašymą dėl inkasavimo pažymėjimo galiojimo panaikinimo.

9. Vykdamas inkasavimą, vidaus tarnybos sistemos pareigūnui (toliau – pareigūnas) sustabdžius inkasavimo automobilį, apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas turi teisę neatidaryti automobilio durų. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas per automobilio priekinį arba šoninį stiklą (jeigu šoninis stiklas neužtamsintas) pareigūnui privalo parodyti inkasavimo pažymėjimą, o pareigūnui pareikalavus – apsaugos darbuotojo pažymėjimą ir kitus reikalaujamus dokumentus.

10. Pareigūnui nusprendus patikrinti inkasavimo automobiliu vežamas vertybes, iškviečiamas apsaugos tarnybos ar apsaugininko, jeigu inkasavimą vykdo apsaugininko įdarbintas apsaugos darbuotojas, atstovas, inkasavimo automobilis palydimas į policijos įstaigos arba apsaugos tarnybos ar apsaugininko atstovo pasiūlytą teritoriją, kurioje atliekamas vežamų vertybių patikrinimas. Jeigu inkasavimą vykdo apsaugininkas, patikrinimas atliekamas policijos įstaigoje ar apsaugininko pasirinktoje teritorijoje. Pervežamas vertybes inkasavimo automobilio sustabdymo vietoje tikrinti draudžiama.

11. Pareigūnui įtarus, kad inkasavimo automobilio vairuotojas yra apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų, patikrinimas dėl vairuotojo neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų atliekamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

ASMENS IR TURTO APSAUGOS ORGANIZAVIMO PAGRINDAI

21 straipsnis. Apsaugininkų ir apsaugos darbuotojų, apsaugos vadovų mokymai ir kvalifikacija

1. Asmuo, pageidaujantis tapti apsaugininku, apsaugos darbuotoju ar apsaugos vadovu, privalo baigti mokymus pagal Apsaugos darbuotojų mokymo programą ir išlaikyti apsaugos darbuotojo egzaminą.

2. Užsienio valstybėse ar Lietuvos Respublikoje įgyta apsaugos darbuotojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, vadovaujantis Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymu. Pripažįstant užsienio valstybėse ar Lietuvos Respublikoje įgytą apsaugos darbuotojo profesinę kvalifikaciją, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas baigti mokymus netaikomas.

3. Tarpvalstybinį grynųjų pinigų vežimą kelių transportu gali vykdyti apsaugos darbuotojai, baigę mokymus pagal Tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo mokymo programą.

4. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus mokymus gali vykdyti mokymo įstaigos, atitinkančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus mokymų metodinius ir materialijų išteklių reikalavimus.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija:

1) tvirtina Apsaugos darbuotojų mokymo ir Tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo mokymo programas;

2) nustato mokymų metodinius ir materialijų išteklių reikalavimus, taikomus mokymo įstaigoms, vykdančioms šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus mokymus;

3) tikrina mokymo įstaigas, vykdančias šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus mokymus.

6. Šio įstatymo 27 straipsnyje nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, atliekanti asmens ir turto apsaugos priežiūrą, turi teisę priimti motyvuotą sprendimą įpareigoti perlaikyti apsaugos darbuotojo egzaminą, jeigu apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas pažeidžia asmens ir turto apsaugą ar ginklų ir šaudmenų apyvartą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Apsaugos darbuotojo egzaminą asmuo turi perlaikyti per ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą.

22 straipsnis. Apsaugininko ir apsaugos darbuotojo dokumentai

1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas, apsaugos vadovas privalo turėti apsaugos darbuotojo pažymėjimą. Vykdamas asmens ir turto apsaugą, privaloma šį pažymėjimą turėti su savimi.

2. Apsaugos darbuotojas, vykdamas tarpvalstybinį grynųjų pinigų vežimą, privalo turėti tarptautinį inkasatoriaus pažymėjimą. Vykdamas tarpvalstybinį grynųjų pinigų vežimą, privaloma šį pažymėjimą turėti su savimi.

3. Apsaugos darbuotojo ir tarptautinių inkasatoriaus pažymėjimų išdavimo ir galiojimo panaikinimo tvarką ir reikalavimus šiems pažymėjimams nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Asmeniui, pageidaujančiam tapti apsaugos darbuotoju ar apsaugos vadovu, apsaugos darbuotojo ar tarptautinis inkasatoriaus pažymėjimas išduodamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų Apsaugos darbuotojo ir tarptautinių inkasatoriaus pažymėjimų išdavimo ir galiojimo panaikinimo tvarkos apraše nurodytų dokumentų, reikalingų apsaugos darbuotojo ir tarptautiniam inkasatoriaus pažymėjimui išduoti, gavimo apsaugos darbuotojo ir tarptautinius inkasatoriaus pažymėjimus išduodančioje įstaigoje dienos.

5. Apsaugininkui apsaugos darbuotojo pažymėjimas išduodamas kartu su šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta licencija. Panaikinus licencijos galiojimą, apsaugininkui išduoto apsaugos darbuotojo pažymėjimo galiojimas taip pat panaikinamas.

6. Asmeniui, pageidaujančiam tapti apsaugos darbuotoju ar apsaugos vadovu, apsaugos darbuotojo ar tarptautinis inkasatoriaus pažymėjimas neišduodamas, jeigu:

1) pateiktas neišsamus prašymas arba pateikti ne visi dokumentai ar informacija, reikalingi apsaugos darbuotojo ar tarptautiniam inkasatoriaus pažymėjimui išduoti, ir šie trūkumai nepašalinami per apsaugos darbuotojo ir tarptautinius inkasatoriaus pažymėjimus išduodančios įstaigos nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą;

2) apsaugos darbuotojo ar tarptautiniam inkasatoriaus pažymėjimui gauti pateikta klaidinga informacija, suklastoti ar netikri dokumentai;

3) asmuo neatitinka šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų arba jam taikomi šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti apribojimai.

7. Apsaugos darbuotojui ar apsaugos vadovui išduotas apsaugos darbuotojo ar tarptautinio inkasatoriaus pažymėjimo galiojimas panaikinamas, jeigu:

1) nustatoma, kad apsaugos darbuotojo ar tarptautiniam inkasatoriaus pažymėjimui gauti buvo pateikta klaidinga informacija, suklastoti ar netikri dokumentai;

2) nustatoma, kad asmuo neatitinka šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų arba jam taikomi šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti apribojimai;

3) apsaugos darbuotojo ar tarptautinio inkasatoriaus pažymėjimo turėtojas pateikia prašymą dėl pažymėjimo galiojimo panaikinimo.

8. Apsaugos darbuotojo pažymėjimo galiojimas taip pat panaikinamas asmeniui, neperlaikiusiam egzamino šio įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje numatytu atveju.

23 straipsnis. Asmens ir turto apsaugos paslaugų teikimo pagrindas

1. Asmens ir turto apsaugos paslaugų teikimo pagrindas yra rašytinė licencijos turėtojo ir kliento sutartis.

2. Licencijos turėtojo ir kliento sutartyje turi būti nurodyta, kokios šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytos licencijuojamos veiklos paslaugos bus teikiamos.

VI SKYRIUS

FIZINĖS PRIEVARTOS IR ŠAUNAMŪJŲ GINKLŲ PANAUDOJIMAS

24 straipsnis. Fizinės prievartos ir šaunamųjų ginklų panaudojimo bendrosios sąlygos

1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas turi teisę šio įstatymo nustatytais pagrindais panaudoti fizinę prievartą, viešai nešiotis specialiąsias priemones bei ilguosius lygiavamzdžius ir

(ar) trumpuosius B, C kategorijos šaunamuosius ginklus. Lietuvos banko apsaugos darbuotojai taip pat gali viešai nešiotis A kategorijos automatinius šaunamuosius ginklus.

2. Atsiradus pagrindui panaudoti fizinę prievartą ar šaunamąjį ginklą, apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas privalo įspėti įtariamą teisės pažeidėją apie ketinimą panaudoti fizinę prievartą ar šaunamąjį ginklą, jeigu šis nevykdys apsaugininko ar apsaugos darbuotojo nurodymų, duodamų įgyvendinant šio įstatymo jam suteiktas teises ir pareigas, išskyrus atvejus, kai delsimas kelia grėsmę apsaugininko ar apsaugos darbuotojo, ar saugomo asmens gyvybei ar sveikatai arba įspėti dėl susidariusios situacijos yra neįmanoma.

3. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas, atsižvelgdamas į konkrečios situacijos pavojingumą, turi užtikrinti, kad prieš įtariamą teisės pažeidėją būtų panaudota tiek šiame straipsnyje nurodytų priemonių ir tokiu mastu, kiek yra būtina neteisėtiems veiksams nutraukti ir sulaikomo įtariamo teisės pažeidėjo pasipriešinimui neutralizuoti.

4. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas, naudodamas fizinę prievartą ar šaunamąjį ginklą, privalo stengtis išvengti įtariamo teisės pažeidėjo sveikatos sutrikdymo ar mirties.

5. Draudžiama apsaugos darbuotojui vykdyti ginkluotą asmens ir turto apsaugą su ne profesinei veiklai įgytu (asmeniniu) šaunamuoju ginklu.

25 straipsnis. Fizinės prievartos panaudojimo pagrindai

1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas fizinę prievartą turi teisę panaudoti šiais atvejais:

- 1) atremdamas pasikėsinimą, gresiantį jo sveikatai ar gyvybei, taip pat pasikėsinimą, kuriuo siekiama atimti iš jo specialiąją priemonę ir (ar) šaunamąjį ginklą;
- 2) gindamas saugomą asmenį nuo užpuolimo, gresiančio šio asmens sveikatai ar gyvybei;
- 3) atremdamas saugomų objektų užpuolimą;
- 4) sulaikydamas įtariamą teisės pažeidėją, jeigu šis aktyviais veiksmais vengia sulaikymo;
- 5) pašalindamas iš saugomų objektų asmenis, nesilaikančius nustatytų taisyklių, jeigu šie asmenys nevykdo teisėtų apsaugininko ar apsaugos darbuotojo reikalavimų.

2. Draudžiama specialiąsias priemones naudoti prieš moteris, jeigu akivaizdu, kad jos nėščios, taip pat prieš asmenis, jeigu akivaizdu, kad jie neįgalūs, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius yra žinomas arba išvaizda atitinka amžių, išskyrus atvejus, kai šie asmenys priešinasi pavojingu žmogaus gyvybei ar sveikatai būdu arba kai užpuola tokių asmenų grupė ir šis užpuolimas kelia grėsmę žmogaus gyvybei ar sveikatai.

3. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas gali naudoti antrankius sulaikydamas ar pristatydamas į policiją įtariamą teisės pažeidėją, jeigu šis asmuo sulaikomas priešinasi arba jeigu kyla reali grėsmė, kad jis gali pasipriešinti ar pakenkti sau ar kitiems asmenims.

4. Apsaugos darbuotojas stažuotojas, neviršydamas bendrųjų fizinės prievartos panaudojimo sąlygų, turi teisę panaudoti fizinę prievartą padėdamas apsaugos darbuotojams, pareigūnams ar kitiems asmenims sulaikyti įtariamus teisės pažeidėjus.

26 straipsnis. Šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai

1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą, kai tai neišvengiamai būtina, gindamasis ar gindamas kitą asmenį, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo kėsinimosi, nepaisydamas to, ar galėjo išvengti kėsinimosi, arba kreiptis pagalbos į kitus asmenis ar valdžios institucijas, taip pat siekdamas pašalinti jam pačiam, kitiems asmenims ar jų teisėms, visuomenės ar valstybės interesams gresiantį pavojų, jeigu šis pavojus negalėjo būti pašalintas kitomis priemonėmis ir padaryta žala yra mažesnė už tą, kurios siekta išvengti.

2. Šaunamasis ginklas, išskyrus įspėjamuosius šūvius, negali būti naudojamas prieš įtariamą teisės pažeidėją, kuris vengia sulaikymo nesukeldamas grėsmės nei jo, nei aplinkinių, nei saugomo asmens gyvybei.

3. Draudžiama panaudoti šaunamąjį ginklą žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys, prieš moteris, jeigu akivaizdu, kad jos nėščios, taip pat prieš asmenis, jeigu akivaizdu, kad jie neįgalūs, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius yra žinomas arba išvaizda

atitinka amžių, išskyrus atvejus, kai šie asmenys priešinasi pavojingu žmogaus gyvybei būdu arba kai užpuola tokių asmenų grupę ir šis užpuolimas kelia grėsmę žmogaus gyvybei.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis. Asmens ir turto apsaugos priežiūra

Asmens ir turto apsaugos priežiūrą šiame įstatyme, Asmens ir turto apsaugos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka atlieka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Ši institucija turi teisę iš apsaugininkų ir apsaugos tarnybų gauti informaciją, reikalingą licencijavimo sąlygų laikymosi priežiūrai atlikti.

28 straipsnis. Ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų

Ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

29 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1214/2011 dėl profesionalaus tarpvalstybinio grynųjų eurų vežimo kelių transportu iš vienos euro zonos valstybės narės į kitą (OL 2011 L 316, p. 1).

2. 2012 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 55/2013 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1214/2011 dėl profesionalaus tarpvalstybinio grynųjų eurų vežimo kelių transportu iš vienos euro zonos valstybės narės į kitą taikymo srities išplėtimo (OL 2013 L 21, p. 1).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1533](#), 2011-06-23, Žin., 2011, Nr. 86-4172 (2011-07-13), i. k. 1111010ISTA0XI-1533

Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo 12, 15 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2236](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6095 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2236

Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1235](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-30, i. k. 2014-15177

Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 2, 6, 7, 8, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1553](#), 2015-03-19, paskelbta TAR 2015-03-31, i. k. 2015-04837

Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 1, 2, 5, 6, 7, 9, 11, 18 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9-1 straipsniu ir priedu įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-537](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11934

Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1912](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00845

Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3079](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14354

Lietuvos Respublikos asmens ir turto apsaugos įstatymo Nr. IX-2327 3 straipsnio pakeitimo įstatymas